

regnskaberne for de sidste Aar, vil man se, at det kun er i de allersidste Aar, der er blevet betalt saa store Beløb til Mergeltransporter, som der for Øjeblikket er Tale om. Blot vi gaar nogle faa Aar tilbage, er vi ikke en Gang oppe paa nær saa store Beløb som det, der bliver Tale om, efter at den af mig foreslaaede Nedskæring er foretaget.

Med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg tillade mig at læse nogle Tal op efter Statsregnskabet. I 1912—13 er der udbetalt 193 813 Kr., i 1913—14 232 505 Kr., i 1914—15 251 964 Kr., i 1915—16 282 293 Kr., i 1916—17 278 986 Kr., i 1917—18 54 030 Kr., i 1918—19 — paa Grund af at Beløbet i 1917—18 var saa lille — 403 007 Kr. Først i 1919—20 er man oppe paa et Beløb af 621 398 Kr., og i 1920—21 er Beløbet 1 187 956 Kr. for i 1921—22 at kulminere med 1 495 531 Kr.; i 1922—23 er Beløbet 984 524 Kr. og i 1923—24 920 860 Kr. Det vil heraf ses, at indtil 1916—17 har man ikke nogen Sinde været oppe paa 300 000 Kr. til disse Formaal, og i 1917—18 var man nede paa et Beløb af 54 000 Kr. for derefter at stige til 403 000 Kr. Hvis man lægger de to Beløb sammen, altsaa det ekstraordinært høje for det sidste Aar og det ekstraordinært lave for det første Aar, kommer man ikke op paa mere end 230 000 Kr. gennemsnitlig for disse to Aar.

Det vil sige: først i 1919—20 er man oppe paa 681 000 Kr.; indtil den Tid har man aldrig været oppe paa 300 000 Kr. Med det Beløb, vi nu giver, giver vi altsaa tre Gange saa meget, som man gav indtil 1919—20, og selv efter at have skaaret ned, som jeg havde tænkt mig, med 400 000 Kr. giver man alligevel dobbelt saa meget, som man har givet indtil 1919—20.

Der har for nogle Dage siden været et Udvalg herovre fra Hedeselskabet for at forhandle med mig om dette Spørgsmaal, og under den Forhandling rettede jeg forskellige Spørgsmaal for at faa forskellige Oplysninger angaaende hele denne Sag. Det blev oplyst, at der forskellige Steder betales et Tilskud paa 35 Kr. pr. Vognladning. Jeg maa først sige, at det er i Almindelighed saaledes, at Staten betaler de $\frac{7}{10}$ af Fragten, medens vedkommende, som ejer Jorden, kun betaler $\frac{3}{10}$, og det Tilskud, der gives til mange Kommuner, udgør efter disse Oplysninger 35 Kr. pr. Vognladning, og man bruger halvanden Vognladning pr. Tønde Land, det vil sige, at mange Mennesker faar 50 Kr. pr. Tønde Land i direkte Statstilskud til

Mergling af deres Jord; det er nævnt i denne Forhandling, at det vil sige, at en Mand, der mergler 100 Tønder Land, faar et direkte Statstilskud paa 5 000 Kr. til denne Mergling, og det gælder opdyrket saavel som uopdyrket Jord.

I den Forhandling, jeg førte med det paagældende Udvalg, rettede jeg For-spørgsel om, hvor stort Tilskud der medgik til den uopdyrkede Jord, og det blev oplyst af tidligere Folketingsmand Westergaard, som var med i det Udvalg, der forhandlede med mig, at der kun udbetales $\frac{1}{5}$ til uopdyrket Jord, medens de $\frac{4}{5}$ af den Million Kroner, der udredes, gives til opdyrket Jord. Naar det ærede Medlem Hr. N. Neergaard endog troede, at disse Nedskæringer vilde faa yderst ulykkelige Følger for Hedeopdyrkingen, virker det derfor ikke særlig overbevisende paa mig, idet altsaa kun $\frac{1}{5}$ af Tilskuddet gives til uopdyrket Jord, medens $\frac{4}{5}$ gives til anden Jord.

Det er blevet sagt under denne Forhandling, at man ikke kunde forstaa, jeg vilde foreslaa disse Nedskæringer, da jeg dog maatte vide, det vilde virke meget hemmende paa hele Merglingsspørgsmaalet. Det har naturligvis ikke været min Hensigt at standse Mergling af Jord, tværtimod tror jeg, ogsaa af personlig Erfaring, at en stor Del af den danske Jord for Øjeblikket trænger til Mergel eller Kalk, og det gælder ikke alene den daarlige Jord, men i meget høj Grad ogsaa den bedre Jord. Dette ligger efter min Mening i to Ting, for det første i, at det er saa mange Aar, siden man herhjemme har gennemført en saadan stærkt udbredt Mergling af den danske Jord, og dernæst i, at vi gennem mange Aar har dyrket mange overordentlig stærkt kalkforbrugende Planter. En meget stor Del af den danske Jord er derfor særdeles kalktrængende, endog saa kalktrængende, at det efter min Opfattelse er lige saa nødvendigt at tilføre Jorden Mergel eller Kalk som Gødningstoffer for mange Kulturplanters Vedkommende; det nytter ikke, at vi giver tilstrækkelig Kunstgødning og lignende, hvis vi ikke samtidig tilfører Jorden Mergel eller Kalk.

Det er ikke alene en Fordel for Samfundet, at man mergler den danske Jord, det er i første Række en økonomisk Fordel for vedkommende, som mergler Jorden, ellers vil han ikke avle noget. Derfor forekommer det mig, at naar man taler om Kulturværdi og den Fordel for Samfundet, det er, maa man heller ikke glemme den økonomiske Fordel, det er for de en-